

FEJÉRMEGYEI

NAPLO

Elfizetési árak:		Vidéken:	
Helyben:		1 óra:	1 óra:
1 óra	1 K.	1 óra	1.50 K.
3 óra	3 K.	3 óra	4.50 K.
6 óra	6 K.	6 óra	9.- K.
12 óra	12 K.	12 óra	18.- K.

Megjelenik minden hétköznap este 8 órakor.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Székesfehérvár, I. sz. utca 1. sz. házban.
 Egyes szám: 4 fillér.
 Hirdetési díjszabás szerinti.

Felelős szerkesztő és lapfőigazgató: Baranyay Lajos.

Dr. Prohászka Ottokár megyéspüspök a hadikölcsönért.

Dr. Prohászka Ottokár megyéspüspök a hadikölcsön érdekében a következő pásztorlevelet adta ki:

A hatodik hadikölcsön kibocsátása alkalmából felszólítom a t. papságot s tanítószabályt, hogy a hazafias nagycélok érdekében megködjék közre, hogy mint eddig, úgy ez alkalommal is kisebb s legkisebb tökések vegyenek részt a jegyzésben s biztosítsák ez által is a roppant küzdelem szerencsés befejezését. Mutassanak rá harctéri helyzetünk kedvező voltára s arra a körülményre, hogy bár ellenünk támadt a félylág, azért az ősi magyar erény megállta a helyét odakünn a határon, melyeket áldozatkész csapataink védenek s kivette a részét ott-hon is minden megpróbáltatásból s áldozatból. De sikeresen csak úgy jöhetünk mindezt adózó küzdelem végére, ha a harcok eredményes folytatásához a szükséges anyagi eszközöket előteremtjük, — ha a kenyérről gondoskodunk s ugyanakkor a magyar állam hitelét ez újabb hadikölcsön jegyzésével biztosítjuk.

E célból a vallás- és közoktatásügyi miniszternek 5918/1917. sz. a. kiadott s állami iskolákra vonatkozó rendeletével kapcsolatban én is ezen elrendelem, hogy e körlevél vételeit követő nap egyik tanítási órájában a felső népiskolák minden osztályában, a tanulók értelmi fejlettségéhez szabott lelkes tanítás keretében ismertessék a most kibocsátandó hadikölcsön jelentőségét; kiemelve azt, hogy a kölcsön sikere újabb győzelem ellenségeinken és bizonyágtétel arról, hogy az összetartással minden nehézség legyőzhető és hogy sem fegyverrel, sem gazdaságilag ellenségeink rajtunk győzelmet nem nyerhetnek.

Buzdítsák a tanuló ifjúságot és általuk szüleiket arra, hogy otthon őrzött készpénzeiket és

közel jövőben várható megaratásaitak fektessék hadikölcsönbe, mivel ma, amikor a pénzpiacon általában nagy pénzhiány mutatkozik, a hadikölcsönben való részvétel a legjobb alkalom a készpénz-vagyon gazdaságos gyümölcsösztetésére.

Ugyancsak felhívom egyházmegyém káth. tanítóit arra is, hogy iskolán kívül is buzgó közreműködést fejtsenek ki a siker érdekében.

A t. lelkeseket pedig, mint az iskolák igazgatóit felhívom, hogy lelkes példájukkal buzditólag járjanak elől és a tanítók munkásságának legkisebb eredményét is gondosan fejlegyerve, a hadikölcsön jegyzés idejének lejártakor működésük eredményéről tegyenek jelentést, hogy azt a vallás- és közoktatásügyi miniszteriumhoz felterjesszem, kiemelve azokat, akiknek buzgó tevékenysége különös sikerrel járt.

Honvedeink művészestelyei.

A villanygyár felháborító botránya.

Nagy érdeklődéssel várta egész Székesfehérvár a 17. honv. gy. ezred pótzászlóaljának művészestelyeit a városi színházban. A gondos rendezőség mindent a legnagyobb szorgalommal és dicsérrel előkészített, s amikor az első művészestélyt megtartani akarták, a Phoebus-villanygyár felháborító botrányt rendezett, s azzal a végtelenségig csigázta azt az elkeseredést, amelytől már eddig is ugyancsak feltehető volt minden székesfehérvárinak szíve a társaság ellen. Amit ez a rudjával kifelé álló társaság, illetve annak igazgatója Erdős József elkövetett szerdán este, az nem maradhat megtorlatlanul, a legmérszebb menő elégtételt kell kapnunk, mert addig a város közönsége nem nyugszik meg s mi nem engedjük napirendről levenni ezt az ügyet. Utóvégre egyszer már meg kell mutatnunk, hogy határtalanul nem packázhat velünk egy társaság, amelynek a százezrekben rakjuk a zsebébe. Mielőtt a művészestély méltatására áttérnénk, ez ügyet ismertetjük.

A 17. honvédegyezred szerdán és csütörtökön este rendezte hangversenyét. Mivel a Phoebusnak szokás szerint nem lévén szene, a honvédek adtak szentet, hogy estélyeiket megtarthassák. Negyven métermázsát küldtek a telepre s annak átvételével nagyon természetesen a gyár garantálta

a világitást. Megkezdődik az előadás. A Phoebus, illetve Erdős József igazgató megindítja az áramot, a katonák szénével kivilágítja az egész várost (fényes nappal) a mozik, ipari üzemek megindulnak, nagyon természetesen az összes magánfogasztók is használják az áramot, mert senki sem figyelmeztette őket, hogy ezt a szentet más célra adták. Zsúfolt ház a városi színházban. A város összes előkelőségei ott vannak. A műsor pompás számai megkezdődnek. A villany kezd pisllakolni, félóra múlva teljesen kialszik.

Óriási elképedés. Természetesen zűrzavar. A közönség elefelejt, hogy gyulékony anyagokkal van tele a színház, gyufát gyújt, gyertyát rak a páholyok szélére. Egy része a folyosóra megy, az előcsarnokba, s cigaretta szó mellett tárgyalja a felháborító botrányt. Berreg a telefon. Előveszik Erdős villanydirektort. Tessék negyed órát türelemmel lenni, lesz áram, válaszolja. A közönség keserű kifakadásokban tör ki Erdős igazgató ellen. Súlyos kritikát mond róla, amikor elterjed védekezésének az a formája, hogy azért nincs áram, mert a szén rossz. Ha ez igaz, minden esetre nagy szakértelemre vall, ha valaki ezt csak a botrány bekövetkezésekor tudja megállapítani. Állítólag valami ócska porszénrel keverték össze a katonák jó

szentét s így történt a fiaskó: A felháborodás egyre nő, majd többeknek eszébe jut, hogy a koromsötétségben a legborzalmasabb katasztrófa történhetne, a zsúfolt színházban. Megütközéssel tárgyalják, hogy hiúcsenek biztosító lámpák, hogy a jelenlévő rendőri közege nem üriteti ki azonnal a színházat. Egy orvos kereste is a rendőri közeget, hogy figyelmeztesse a kiszámíthatatlan veszedelemre. Majd a városházra rohant, de ott sem talált senkit. Végre valaki nagyon helyesen, elszaladt a polgármesterért, s az tüstént a színházban termett s felszólította a közönséget a távozásra, mert nem vállalhat felelősséget az esetleges bekövetkezendőkért. A közönség erre dicséretes nyugalommal vonult ki a koromsötét színházból s hazament. Jó lett volna Erdős igazgatónak végig hallgatnia, hogy mi mindent mondtak róla.

Csütörtökön este autótan már volt áram s az előadás zavartalanul folyt le.

Szóllósy Ferenc főhadnagy igazán gyönyörű prólogját ritka ügyességgel és hévvel Bujka Ferenc hadnagy adta elő. Utána Lyra dalárda mutatta be rutinrozott, művészi énekadását. A közönség nem győzött gyönyörködni benne. Bájosabbnál bájosabb számokban tett bizonyágot arról, hogy az a sok szép és dicsőlet, amit előzőleg róla hallottunk, mind valóságosan alapszik.

Dr. Farkas Béla hadapród hegedű művészetével mulattatta a közönséget Szécsi Béla zongora kísérete mellett. Dr. Farkas hegedűtudományát ismertük már s szerencsés választást csinált a gondos rendezőség, amikor őt felkérte. Déri Hugó önkéntes szakaszvezető szavalt. Előadása azonban sokkal több volt ennél. Szavatai a leghatásosabb drámai jelenetek voltak.

Utána Rózsa Lajost, a kir. Opera első baritonistáját évteltük. Rózsa énekudása országosan ismert, csupán annyit jegyzünk meg róla, hogy nagyon sajnálhatják azok, akik

nem hallották. Első este az ő fellépésénél történt a sötétség katasztrófája, és az ő énekével végződött az előadás.

Szécsi Béla zongoratumományában újból volt alkalomunk gyönyörködni. Pompás élvezetet nyújtottak Kaszás Gyulának, a Lyra karnagyának énekszámai Noszed Károly opera karigazgató kíséréte mellett. Kedves volt Gábor Antal citerajátéka is. A műsor végén Rózsa Lajos Kuruc János bájos dalait adta elő a legzajosabb sikerek mellett. A közönség valamennyi szereplőt a legmelegebb ünneplésben részesítette. A szép estélyért teljes dicséretet érdemel a rendezőség, elsősorban László István alezredes, pótzászlóaljparancsnok. Csütörtökön délelőtt a pótzászlóalj cigányzenekara és a Lyra dalárda a Zichy ligetben pompás hangversenyt rendezett s ez is fényes anyagi eredménnyel végződött. Délután a Lyrát dr. Csöp-pentzky Mihály ügyvéd a Polgári dalkör elnöke látta vendégül a szülőhegyen, s a bőkezű házigazdánál a lelkes dalárdisták jól érezték magukat, szebbnél szebb énekszámokkal gyönyörködtették a szülőhegyi nyaralókat.

— **Bojtorján** hajszesz korpásodás, hajhullás ellen; üvege 2 korona, Kapható Szűcs Róbert gyógyszerárban.

A Szekesfehértvári Központi Szeszfűző Szövetkezet.

A pénzügyminiszter, mint megírtuk, immár megadta az engedélyt a Szekesfehértvári Központi Szeszfűző Szövetkezetnek arra, hogy a fehértvári járás 26 községének területére kiterjedő körzettel Szekesfehértvárótt szeszgyárat állítson fel, a vidéki göcpontokon pedig u. n. beváltó állomásokat.

Ez engedéllyel — az új szeszadótörvény alapján — a szövetkezet kizárólagos jogot nyert az említett 26 község területén fekvő összes szőlőkben és gyümölcsösökben termelt szőlőtörköly, sörpír, gyümölcs cejre, stb. feldolgozására és értékesítésére. Most tehát már feltétlenül befejezték vált az a tény, hogy a magánkezelésben levő kisüstök megszűnnek, azokat a állam egytől-egyig bevonja, és palinát csak az főzethet, aki a szövetkezetnek tagja lesz. Aki tehát a szövetkezetbe még be nem lépett volna, siessen minél előbb beiratkozni.

Legjobb alkalom lesz erre a *vasárnap 20 án a belvárosi káth. kör. üléstermében tartandó választó közgyűlés.* Itt legalább az érdeklődőknek módjukban lesz a szövetkezet közelebbi céljait is megismerniök.

A szövetkezet egyébként a legjobb kilátásokkal indul meg. Már eddig közel 30.000 K, a jegyzett üzletrészek értéke. Egyre-másra sietnek a kibontott zászló alá. Szekesfehértvárótt már kétszázalánál többen léptek be, de természetesen még sokan vannak a késedelmeskedők. Nos azt hisz szük, most már ezek sem fognak tovább gondolkodni.

Az ősszel megindul a szövetkezet üzeme, az ideai termés feldolgozását már feltétlenül a szövetkezet végzi.

Most — azelőtt.

Sokat keseregünk amiatt, hogy szép és hírlapirodalmunk szellemében és tendenciában elszakadt a magyarságtól. Magyar szavakat olvasunk, s azok mégse magyarul gördülnék, magyar szavakat, s azok idegen ésjárásokat, törekvéseket, erkölcsöket tükröznek le. Apollo engedelmével lehoztunk a magyar Helikonról egy kis oroszánbör kollekcziót; a börököt mindjárt ki is fordítottuk: Hadd csóválja meg a fejét a magyar a szittyia írói gárda láttára:

Molnár Ferenc — Neumann Ferenc, Szomory Dezső — Weisz Mór, Szomory Emil — Weisz Manó, Bíró Lajos — Blau Lajos, Lengyel Menyhért — Lebovics Menyhért, Kóbor Tamás — Boermann Adolf. Nádás Sándor — Neumann Sándor, Szomaházi István — Steiner Arnold, Miklós Andor — Klein Ármin, Révész Béla — Reicher Albert, Béla Henrik — Bernstein Chajem Nochem, Adorján Andor — Lackenbacher Andor, Kemény Simon — Kohn Simon, Kabos Ede — Rosenberg Ede, Bestyén Károly — Schossberger Károly, Kéri Pál — Krámer Pál, Timár Szaniszló — Jakobovics Oszkár, Jászi Oszkár, — Schwanzenberg Béla, Lakatos László, — Kellner László, Farkas

Pál — Wolfner Pál, Szatmári Mór — Gottlieb Mór, Bary Ágost — Rosenthal Hugó, Hajdu Miklós — Honig Miksa, Ignotus — Veigelsberg Hugó, Fabinyi Füzesséry István — Forschner Izidor, Bede Jób — Rosenberg Jakab, Jób Dániel, — Ziffer Dávid, Gábor Andor — Greiner Andor, Molnár Jenő — Müller Jakab, Ujvári Péter — Neuwelt Pinkász, Erdősi Dezső — Ehrenwald Dávid, Berkes Imre — Bergl Izidor, Bernát Ottó — Singer Ottó, Emőd Tamás — Fleischer Ernő, Szép Ernő — Schön Ernő, Kovács Lidia — Frank Lida, Lázár Miklós — Lederer Miklós, Göndör Ferenc — Krausz Náthán, Nagyon szép ezektől az uraktól, hogy megmagyarosították nevüket. Ezért dicséretet is érdemelnek, hanem e társaság jórésze megbocsáthatatlan merényletet követ el a magyar irodalom ellen, sokan az irodalmi tisztesség és morál ellen is. És sok minden más ellen.

Az angolszász szabadkőművesség

köztudomás szerint a legújabb időkig kevesebb agresszivitást tanusított a szabadkőművességben, mint az olasz, francia s a magyar fiokok, Sőt, úgy tudjuk, hogy az angol kömvesség a magyarországi zsidó kömvességgel megszakitotta az összeköttetést, mert ez utóbbi a páholyasztalról a bibliát elszakította. A háboru azonban, ugylátszik, az angol

TARCA.

A férj boszuja.

Bocsáss meg, Vilma, könyörgött a férj. De az asszony hideg maradt. Nem indult meg a kérés könyörgő szavakra.

— Bocsáss meg! Tudom, hogy vétettem, nagyot vétettem ellened. Hanem neked áldott jó szíved van; ments meg, emelj fel hozzád édesem.

Az asszony hideg arccal állott a könyörgő előtt.

A férj pedig folytatta:

— Szerettelek, még most is szeretlek és te, . . . te is szeretél, tudom, Vilma. A szél kiolthatja a lángot, de a parázs éltető melegét annál jobban szítja; ne menj, ne hadj el, drágám.

Az asszony nem felelt.

— Nem szólsz? Nem felelsz?

Nincsen szavad hozzám?

Az asszonynak nem volt.

— És el tudnád hagyni azt a két ártatlan teremest?

Két szőke kis leányt fogott kéznél az édesapa. Odaállította őket felesége elé, mondván:

— Nézd őket, a mi gyermekeink.

Az asszony tekintete végigsurrant a két angyalarcon, és a végén mereven nézett ki az ablakon a messze távolba. Olyan volt mint valami márványból faragott hideg szobor.

— És volna szíved elhagyni őket? Nézd milyen szépek! Milyen kedvesen ejtik a nevedet! Mond

játok gyermekeim, azt a szép szót mondjátok, hogy „mama”.

A két gyermek féltékeny simult a hideg asszonyhoz. Megragadták gyenge kis kezükkel szoknyáját s tényleg azt mondták:

— Mama.

A férj sirva fakadt, az asszony keblében is mintha megmozdult volna valami. Lehajolt, megcsókolta a két ártatlant s a következő pillanatban, akárcsak attól tartott volna, hogy ellágyult, kiragadta magát gyermekei kis karjaiból s kirohant az ajtón.

A férj nem rohant utána. Most már az változott át szoborrá. A gyengéd vonások keményre fakadtak arcán: nyugodtan nézett ki az ablakon. Nézte, látta, felesége mint veti magát egy kocsiá, a kocsi a lovak közé út, robogás hallatszik. . .

A férj megfordul. Ólébe vezet a két gyermekét s egyenkint megcsókolja őket.

Szive majdnem megszakadt abban a pillanatban, de az arca hideg maradt. A jobbkeze ökölre szorult, azt megemlegette s úgy tette hozzá:

— No megálj! Elkövetkezik még a boszu ideje. Én tudok várni.

És várt. Soká tartott ez a várás, hónapokig, éztendőig. Azonközben pedig nevelte gyermekeit, nevelte gonddal, odaadással, igazi apai szeretettel.

A vállópór azóta régen eldőlt; az édesanya azonban, kinek nem volt szive gyermekeihez, eltűnt az életben, mint a csöp édes víz

a keserű tengerben, mint a lábnym az országoton, melyen porfelhővel végigsöpör a forgószél. Hová, merre vette útját? senki sem tudta megmondani, Férje nem is volt kíváncsi rá.

— Tudott várni.

Es nyolc éstendő múlva level jött az édesatyához, alázatos kéressel „egy édesanya” aláírásával.

Azzal kezd, hogy nem kér bocsánatot, hiszen tudja, hogy arra nem érdemes. Nem panaszkodik, mert részvétre nem számíthat, hanem egy kérése mégis volna s az a kérését, ha kell, ténérdenál adja elő. Ismétli, elrebeigi újra meg újra, míg csak nem teljesítik Látni szeretné gyermekeit.

Az édesatyá leült. Rövid volt a levele, melyet megirt, úgy hangzott, hogy:

„Kérését teljesitem asszonyom.”

Azt is hozzátette, hogy kánn a szétáterem, hátul a magas fák alatt, hol kevesebben járnak, kevesebben lájnak.

S másnap azt — mondta leányainak, hogy öltözzenek föl szépen, A krémruhájuk úgy illik az ő bájos arcukhoz. Hajukba tűzzenek rózsát, mintha lakodalomba menének.

Azt akarta, hogy szépek legyenek, tündöklően szépek, mint az a másik tizenhárom évvel ezelőtt, mikor lábái elé rakta szívét, boldogságot.

S a gyerekek szépek is voltak. Aranyhajuk csillogott a napfényen, fűtrjeik dúsán omoltak le, a rózsapirosan áttört liliomarcukat szégyelvezte. Atyjuk meg volt elé

gedve velük. Elvezette őket a kijelölt helyre s ott egy sugártermetű halovány asszony már várta őket. Arca szenvedésről beszélt, de ajka néma volt.

A volt férj szótlannul emelte meg kalapját s az asszony és a gyermekek közé állott.

A halovány nő nekidült egy fatörzsnek, két lába mintha fölmondta volna a szolgálatot; támaszra volt szükségé. A találkozásra bármint készült, ez a pillanat kimerítette minden erejét. De lassan összeszedte magát.

— Milyen szépek, szaladi ki a sóhajátsszerű szó ajkán! s közelebb akart menni gyermekeihez.

De az atya elébe állott, — Lépezt se! — mondta hideg szigorral.

— Tehát nem szabad szívemre álelretnm őket?

— Nem! — volt a válasz.

De én édesanyjuk vagyok — emelte meg hangját görcsös erőlyel a nő — nekem jogom van hozzá.

— Ön, asszonyom, nem édesanyjuk. Az ő anyjuk régen meghalt, — felelt rideg elszántsággal a férfi.

— Vádoljon, sujtson le, csak azt az egyet ne tagadja meg tőlem, hogy megőllejtem, megcsókoljam, szívemre szorítsam a magzataimat.

— Ön, akinek nincs szive? — hangzott a gúnyos kérdés.

Hanem az asszony nem érezte ki a gúnyt a szavakból, arca lángpír borította el, keble zibált, nem hallott, nem értett, ő csak a gyermekeit látta. Állatá vált abban a pillanatban, melyik harapni.

testvéreket is a latin páholyok szélső radikalizmusába sodorta. Ennek természetes következménye, hogy most már Angliában sem tekintik többé a titkos szövetséget ártatlan filantróp tömörülésnek, hanem olyan maffiának, amelyben a hatóságok emberei nem foglalhatnak helyet. Az angol alsóház ugyanis Duke irlandi államtitkár előterjesztésére elfogadta azt a javaslatot, hogy a rendőrség tisztviselői nem lehetnek tagjai a szabadkőművességnek, mert a szabadkőművesség politikai és titkos társaság. A hazai szabadkőművesség hivatalos lapja, a Kelet fájdalommal veszi tudomásul, hogy az angol alsóház magasarangú közműves tagjai nem tudták megakadályozni az indítvány elfogadását és szegyenkező rezignációval konstatalja, hogy most más szél fúj Angliában is. Igaz, a közművesre mintha rájárna a rud. Csoda-e, ha egyremásra megbélyegzés éri azokat, akik egyik-legszebb keresztény eszményt, az emberszeretetet vitték ki a piaci portékák közé s azt önző kapzsi kezekkel mocskolták be?

— A kiskertések felügyelése. Az u. n. Váralja területen az új gőzmalom igazgatósága felajánlotta 2000 □ ölet a kiskertések céljaira. Felhívjuk tehát az érdekelteket, hogy ez ügyben *vasárnap* (20. án) d. u. 4 órákor a szövetségeti helyiségben tartandó értekezleten jelenjenek meg. A Székesfehérvári Hitelszövetkezet igazgatósága.

tépni, ordítani tud, ha gyermekeitől megrabolják.

A székfűrtő leánykák ijedten húzódoztak attól a borzasztó aszsonyától. Atyjuk mögött kerestek védelmet.

Hanem az asszonyt még jobban felbőszítette, elvesztette esztét s rávetette magát gyermekeire.

A férfi azonban megragadta. Minden erejét össze kellett szednie, hogy meg tudja fékezni a bősziút teremést. Az asszony karjai ropogtak, de ő azt nem érezte, vad erővel birkózott a vasmarkú férfivel. két szeme szikrát hányt, ajka mintha habzott volna; retentő hang kelt a torkából:

— A gyermekeimet!

A férfi reszketett az erőfeszítéstől. Karjainak erőt kölcsönzött a vad boszu: fogta, tartotta a dühbőgő nőt, mintha acélprésben lett volna.

Hanem a nő arca egyszer csak elhalványodott; karjai hirtelen el-lankadtak. A férfi kénytelen volt ölébe kapni, különben elesik.

Utolsó ölése volt ez a férjnek. A gyermekek sírni kezdtek. Az apa csitította őket.

— Ne féljétek, mindjárt hazamegyünk. Nézzétek, előbb leültetjük arra a padra ezt az asszonyt.

S leültette. Feje a pad támlájára fordult, az igaz, de leültette. Utána kézzel fogta a gyermekeket s sietett velük haza.

Aznap este egy örült asszonyt szállítottak a kórházba. Mikor megtalálták, sirt; patakokban hullottak könnyei, de hogy azok fölszáradtak, lombolni kezdett, folyton a gyermekei után kiabált. Meglátszott rajta, hogy félkegyelmű; el kellett szállítani az örültek házába.

Nagy küzdelem az olaszoknál.

Az orosz háború lelke megbukott.

Miljukov lemondott. Amit többször már jeleztek, most végre bekövetkezett, az orosz ideiglenes kormány háborús külügyminisztere lemondott. Követte Gaskow példáját, mert sem ő, sem a volt hadügyminiszter nem vállalhatták továbbra is a felelősséget a mostani oroszországi eseményekért.

Az orosz forradalomnak általános béke kell.

A győztes pétervári munkás és katonatanács újabb kiáltványt intéz a világ proletárijához. A kiáltvány kifejenti, hogy a világháború a legelvetemedettebb gonoszlet, aminőt csak valaha elkövelhetek. Ezt akarja megszüntetni az orosz forradalom, és az nem volt nemzeti forradalom, hanem az egész emberiséget akarja a háború becstelenségétől megváltani. A forradalmi demokrácia nem akar különbséket, amely csak a középphatalmak kezét szabadítaná fel, hanem általános békét kíván, amely nem az idegen népek felett gyakorolt uralmon alakul, hanem a szabad népek szabad akaratának meggyőződésében.

Az olasz fronton elszánt küzdelem folyik.

Az Isonzó melletti harcok tegnap, aránylag nyugodt éjszaka után, ismét erősen fellángoltak. Az olasz támadóosztagok, szakadatlan rohamokat kaptak, főerejüket a Plava-Falciano völgyosztorától keletre húzódnó hegylánc és a Görz kapui előtti vonalakat ellen irányították. E szakasz északi részén a Kukon (Plavatól délkeletre) éjjel nappal a legnagyobb elkeserődéssel folyik a harc. Védők és támadók óránként szerepet cserélnek. Az újonnan harcba vetett tartalékok mindig újabb, veszteségteljes rohamokra hajtják a visszavetett ellenséget. Tovább délre a Monte San Gabriele területén az ellenséges erzeknek, miután ismétellen hasztalanul roantottak állásaink ellen, már döntő fel kellett hagyniuk a támszállással. Nem kevésbé sikeresek voltak reánk nézve a Görzről keletre vezető országtak melletti harcok. E területen is csaknem egész nap tartott a küzdelem első vonalaink birtokáért. Mire az est beállt, árkaikat néhány kis lövésfészek kivételével, teljesen megszüntítettük. A Karst-fensíkon ágyunk kitűnő hatáson tétlenségre kényszerítette az ellenséges gyalogságot.

A Vöröskereszt Péter-Pál napi gyűjtése.

A megyéspüspök felhívása.

A Vöröskereszt egyesület igazgatósága — írja dr. Prohászka Ottokár megyéspüspök — mint a múlt évben, úgy az idén is elhatározta, hogy nagy kiadásainak fedezésére és a hadsegélyezés általános céljaira június hó 29-én az ország egész területén gyűjtést tart, és ebből jelentékeny összeget vár. A Vöröskereszt Egyesület a hadszínhely mögött 343 egészségügyi intézetet tart fenn 95192 ágygal és eddig 739.698 sebesült és 734516 árutató katonát részesített ápolásban. Fenntartja ezenkívül a Tudósító Irodát, a Hadifogyókat Gyámolító és Tudósító Hivatalt, felszerelt 3 állandó kórházvonatot, Budapestben sebesült szállító oszlopokat szervezett. A hadszínhelyre pedig 165 sebesült szállító oszlopot szervezett. A hadszínhelyre pedig 165 sebesült szállító kocsi, 23 társzekeret, 300 hordágyat küldött. Ujabbon több tábori kórházat, tábori kápolnát létesített stb.

Mindez intézmények természetesen igen nagy összegeket igényelnek, úgy hogy dacára a legnagyobb takarékoságnak, alapjaik nagyon megfogyatkoztak. Abban a reményben

van azonban a Vöröskereszt Egyesület, hogy a magyar társadalom nem fogja engedni le-hanyatlani a Vöröskereszt Egyesület működését és készséggel fogja megadni mindazt a támogatást, amely a további működéshez szükséges. Június hó 29-én Péter és Pál napján ünnep van a magtermelő Magyarország, de kettős ünnepe lesz idén, amikor nemcsak munkája eredményének örvendhet a dolgozó kéz, hanem egyuttal jóleső gondolatot töltheti el lelkét az a tudat, hogy ellenségeink kiéheztesztés politikája is ép úgy megöri Magyarországot otthon küzdő katonáinak munkásságán, mint ahogy a fronton küzdők megbénították ellenségeinket. Mindezt tekintetbe véve elrendelem, hogy az egyházmegye területén lévő templomokban Péter-Pál napján gyűjtés tartassék a Vöröskereszt Egyesület céljaira s fölhívom k. hivatelt, hogy áldozzanak ez uton is a haza oltárára s segítsék meg a Vöröskeresztet, hogy ne legyen kénytelen áldásdus működését csökkenteni.

— Szeplő, májfoltt, pürsenés, arctisztatlanság ápolására biztos hatáson szer a „Korona tejkrem” (ezelölt Crème de Laitaine), és az pátszori használat után az arcot báronysimává és hófehérre teszi. Egy kis tévely 1-20 K. Nagytévely 2 K. Kaptható Szűts Róbert gyógy-szertárban.

H I R E K.

— A hős katonaoorvos temetése. A Fejermegyei Napló annak idején megírta, hogy dr. Potyondy László, Pécs város tisztiorvosa, a 7. honvédszászárezred tartalékos főorvosa 1916 évi dec. 24-én az ojtói szorosán hősi halált halt. A hősi halottat hozzátartozói hazahozatták s hétfőn délelőtt 11 órákor lesz a temetése a sóstói temetőben. Holttestét a temető kápolnájában ravatalozták fel. Hétfőn reggel 8 órákor a székesfehérvázi requiem lesz. A hősi halott főorvosban dr. Potyondy Imre főiskolai tanár, püspöki titkár édesöccsét gyászolja.

— Katonai kinevezések. Szabó Elemér főtörzserostelso oszf. fő-törzserostelso neveztek ki. Szabó Elemér a székesfehérvári honvédkertletnek volt főtörzserostelso, a kertlet felosztalásakor helyezték át Kassáras. Mayer Pál 17. honvédgyalogezredbeli alezredes ezredessé, Keserő József 17. honvédgyalogezredbeli őrnagy alezredessé lépett elő.

— Házasság. Kristóf Béla MÁV. műszaki hivatalnok szombaton, e hó 19-én d. u. 5 órákor tartja esküvőjét a felsővárosi templomban Nagy Idával, özv. Nagy Lajosné vendéglősné leányával.

— Honvédezdünk hősi halottal. A hadsereg rendelti közlönye szerint Hegedűs Béla, Horváth Tima László és Matusek Gyula zászlósok, Szilasi Gyula, Vida Imre hadnagy halált haltak.

— Nyugalomba. Kováts Lajos százhalombattai jegyző nyugalmomba vonult. A megüresedett jegyzői állást valószínűleg a jövő hónapban töltik be.

— A mezőgazdasági katonák ellenőrzése. A honvédkertlet parancsnokság elrendelte a mezőgazdasági munkára szabadságot katonák ellenőrzését. A székesfehérvári katonai állomásparancsnokság az alispánhoz intézett átirata szerint az ellenőrzés gyakorlásával megbízott tiszt dacára annak, hogy jöveteléről a községi előjáróságok előre értesítette, az ellenőrzést kellően nem foganatosította, mert egy helyen az előjáróság a szákséges adatokat rendelkezésére nem bocsátotta, sőt az illető tisztet a kellő előszéni séggel sem fogadta. Föhhívja az alispán a községi előjáróságokat, hogy az ellenőrzéshez fűződő fontos katonai és mezőgazdasági érdekekre való tekintettel a jelzett ügyben hozzájuk intézendő megkereséseket a legfontosabban foganatosítsák, a hozzájuk érkező tiszteket feladatuk teljesítésében a legmesszebbmenő támogatásban részesítsék, miert éhenező esetben a tudomására hozandó panaszokat a legerélyesebben lesz kénytelen megörölni.

— Magánvizsgálatok. A felső leányiskolában a magánvizsgálatok folyó évi június hó 4 és 5-én lesznek a következő sorrendben: június 4-én reggel 8 órákor az írásbeli vizsgálatok; délután 4 órákor a hitfői vizsgálatok és utána az I. osztálybeli tanulók szóbeli vizsgálatok; június hó 5-én reggel 8 órákor a II., III. és IV., délután az V. osztálybeli tanulók szóbeli vizsgálatok. Az igazgatóság.

— **Legelőnyösebb hadikölcsön-jegyzés.** A hadikölcsönjegyzés legelőnyösebb módját a Székesfehérvári Hitelszövetkezet nyújtja. Nem csak hogy lombard kölcsönöket ad mindjárt a jegyzés pillanatában, tehát ekként a legmagasabb jegyzéseket is lehetővé teszi; de azoknak is megkönnyíti a jegyzést, akiknek most egyáltalán nincs készpénzük. A hetibetétek után ugyanis bárki jegyezhet hadikölcsönt **heti 20 filléres betétenkint 100 koronát.** Pl. 2000. koronas jegyzéshez tehát mindössze 4 koronas hetibetétet kell váltani. Tekintettel arra, hogy a mostani hadikölcsön még az eddigieknél is előnyösebb, jó lélekkel ajánljuk bárkinek, hogy akár a lombard kölcsön, akár hetibetét után jegyezzen hadikölcsönt a Hitelszövetkezetenél. (Hivatalos helyiség Távirdu utca 6.; hivatalos órák: csütörtökön és szombaton délelőtt 9—12-ig.)

— **A sertéstermekéért követhető legmagasabb árak kivételes megállapítása.** A váli járás községei kiskereskedelmi fogyasztásának forgalmában a következő legmagasabb árakat szabták meg: szalonna bürrel 1 kgr. 9:20 K, háj 9:60 K, olvasztott zsír 10:40 K, elkészített szalonna 9:60 K, sertésus 7:60 K.

— **Az állami tanerők és iskola szolgák olcsó cipője.** A vall. és közokt. miniszter felhívta a kir. tanfelügyelőt, hogy terjessze fel az állami tanerők, díjnokok és szolgák cipőszükségletét. E kimutatásba beletérjék mindenkinék a cipője számát és az illető igényét, hogy könnyű, nehéz, avagy fiatalpu cipőt óhajt-e? A cipőt beszerzési áron adják s családos kétpárt, családátlan egypárt cipőt kérhet. Az összes szükséglet 20 százaléka fiatalpu héli, hogy legyen.

— **Beszüntették az erdélyi menekültek segélyezését.** Mint-hogy Erdélynek most már minden községébe vissza lehet térni, a belügyminiszter elrendelte, hogy a román betörés elől menekült lakosságot szállítsák vissza szülőföldjére, egyuttal beszüntette a menekültek segélyezését.

— **Gabonavásárlási jog.** A lapok többféleképen híresztelik az új termés vásárlását. Annyi bizonyosnak látszik, hogy az összes termés a Haditermény tulajdona lesz. Ugy halljuk, hogy e rekvizitációs jog nem szünteti meg egyesek gabonavásárlási jogát. Megszorítása csak abban lesz, hogy nem a termelőtől, hanem a Haditerménytől vásárolnak maximális áron. Ez mégcsak tervezet, de állandósítása valószínű. Azt akarják ezzel megakadályozni, hogy a termelők ne rejtsek el termékeiket s ne adhassanak el maximális áron felül.

— **Katonatemetések.** Vajda István 69. gyalogezredbeli katonája, lovasberényi lakos a harcúterem kapott betegsége következtében elhunyt. Temetése május 18 án délután fél 3 órakor lesz a csapatkórház halottsházából. — Takács Tibor egy éves önkéntes káplár a 28. vadászszázadban, nagyikindai lakos, a harcúterem kapott betegsége következtében elhunyt. Temetése május 19 én délután fél 3 órakor lesz a tartalékkórház halottsházából.

— **Rövid hírek.**
Nyitva lesznek a bankok. A hadikölcsönre való tekintettel május 12 től június 21 ig a bankok állandóan nyitva lesznek.

Ma van, holnap? A villanygyárnak egy vagon szén érkezett, Ma tehát lesz villanyvilágítás. Hogy holnap lesz-e, nagy probléma még.

Rendkívüli közgyűlés a megyénél. Fejérvármegye törvényhatósága május 30 án rendkívüli közgyűlést tart a hadikölcsönjegyzés ügyében. Ugyanaznap délelőtt az állandó választmány is üléséz.

Gyáva katona. Boronkai Mihály 26. gyalogezredbeli közlegény, sárkeresztúri lakos tartalékkórházból megszökött. Körözését elrendelték.

Kőhögés ellen kitűnően bevált háziszert a Störk-pasztila. Egy doboz ára 60 fillér. Kapható Szűts Róbert Károly király téri gyógyszerertárában.

Színház.

Apollo mozgósínház hírei.

Apollo színház igazgatója közli: A dinamit, vagy egy életpálya története. E címen kerül bemutatásra az Apollo színházban pénteken, szombaton és vasárnap detektív dráma, s annak főszerepét Alwin Neuss, német színművész játssza. Az ő szereplése és rendezése garancia arra, hogy a film elsőrangú attrakció. Előadások pénteken és szombaton fél 7 és fél 9 órakor, vasárnap 3, 5, fél 7 és fél 9 órakor. Rendes helyárak.

Az Uránia mozgósínház hírei.

Az Uránia színház igazgatója közli: A Karthauzi Báro Eötvös József remekműve szerepel szombaton és vasárnap az Uránia műsorán. Ez irodalmi filmet, 6 felvonásból áll, bővebben ismertetni felesleges, mert az ügyis általánosan ismert. A kivétel és filme való alkalmazás a szakkörök véleménye szerint a legszebb magyar film. Ezt igazolja az is, hogy a külföldön általánosan elterjedt. Hétfőn és kedden ismét egy szenzációt hoz az Uránia „a Luxusno” címmel Mia May. Előadások fél 7 és fél 9 órakor.

APRONHIRETÉSEK.

Legeltetésre szavasmarhákat Paulovits gazdaság elfogad. Tudakozódni vasárnap d. e. 9—10-ig Iskola-u. 8. sz. a.

Ösz utca 18. szám alatti ház szabadkézből eladó. Felvilágosítás nyerhető Ösz-utca 16. szám alatti.

Jó hangu rövid zongorát keresek sürgősen bérbé. Ajánlatokat a kiadóhivatal továbbítja.

Főzőnő keresek azonnali belépésre. Cim a kiadóban.

Használt száraz akáckaró, háromsarkos és négysarkos borovi fenyőkarók, gömbkarók, öl és aprított tűzifa, puha ágygyltófa kötegekben, összes bogárn szerzőszámok kaphatók: Róth Jakabnál, Széchenyi utca 81/b. Telefonsz. 278.

Két töltő flut a Palotai-utcai szikvizgyár-részvénytársaság gyárába azonnal felvesznek. Jelentkezni a gyár üzemigazgatójánál lehet.

Fejes-saláta kapható Széchenyi-utca 26.

Egy elős telen eladó Sár utca 31. sz.

Egy boltiszogja felvétetik Knavozitky divatruházában.

Pikkoló gyerek felvétetik a Vörösmarty kávéházba.

Nemes krizantim palánta külfölele színű fajtaiból kapható: Széchenyi utca 26.

Utcai és piaci árusításra ma gas jutalék mellett elarusítók kerestelenek. Tizennégy éven felüliek jelentkezhettek a kiadóhivatalban.

2 intelligens idősebb kisasszony felvétetik, Koronafy hölgyodrász, Nádor-utca.

BÜKK ÉS CSERHASÁBFA

mmként 9 kor.
felaprítva 11 kor.
Megrendelhető:
BERNDORFER EDE
Nagy Sándor u. 4.
Telefon: 161.

Uránia színház.

SZOMBATON és VASÁRNAP,
május 19 és 20 án:

A KARTHAUZI

Báro EÖTVÖS JÓZSEF
világhírű műve
6 felvonásban.

Előadások szombaton fél 7 és fél 9 órakor. Vasárnap 3, 5, fél 7 és fél 9 órakor.

Alkalmos könyv-ajándékok.

a Szociális Missziótársulat kiadásában megjelent:

Dr. Prohászka püspök: „Elmékedések az Evangéliumról” című műnek bővített és 10 kisalaku kötete osztott kiadása.

1. Roráte coeli vászonkötésben 2—K.
2. Gloria in Exelsis vászonkötésben 2—K
3. Jordán partjától Tábor-hegyig 3—K
4. Táborhegytől Bethániáig 2:20 K
5. Bethániától a Golgotháig 2—K
6. A keresztifa alatt 2—K
7. A feltámadott nyomában 2:40 K
8. A Szépszeretet Anyja 2—K
9. A pénekői lélek 1:60 K
10. A tulvilág tornácaiban 1:40 K

Januártól kezdődőleg tekintettel a felemelt nyomdaárakra könyveink árát 20 százalékkal felemléjük. Itt jelent meg Foerster tanár alatt felsorolt 2 világhírű műve: Az élet művészete kötve 4:40 K, füzve 3—K, „jellem” kötve 3:20 K, „” kötve 4:50 K. Kapható a Szociális Missziótársulat kiadóhivatalában (V. Gizella tér 3.) és minden nagyobb könyvkereskedésben.

Apollo - színház.

SZOMBATON és VASÁRNAP,
május 19 és 20 án:

DINAMIT

Egy életpálya története.
Detektív-dráma 4 félév.
Főszereplő ALWIN NEUSS.
Kiegészítő műsor.

Előadások: Szombaton fél 7 és fél 9 órakor. Vasárnap: 3, 5, fél 7 és fél 9 órakor.
Rendes helyárak.

Legszebb hadijótékonyaságot gyakorolja,
A VILÁGHÁBORU ÁRVÁIT SEGITI MEG,
HA LEVELEZÉSÉNÉL ZÁRÓBÉLYEGÜL
— A MŰVÉSZI KIÁLLÍTÁS —
dr. Prohászka Ottokár hadiarvához LEVÉLZÁRÓ BÉLYEGEIT HASZNÁLJA. — KAPHATÓ:
Horváthné és Rónainé papirkereskedésben
Kossuth utca. — Két és tíz filléres levélzáróbélyeg.

LEGDIVATOSABB NŐI ÉS LÁNYKA SELYEM- és SZALMAKALAPOK.
UJDONSÁG kalaptok, virágok és szallagokban.
Nagy választék blousokban!
Bőr s sárcipők olcsó árban
kaphatók: Kováts Antalnál, Városház-tér.